

PROGRAM KURSU „SOCJOLOGIA OBSZARÓW WIEJSKICH”

Szanowni Państwo,

Zaprezentowany poniżej program jest moją autorską propozycją. Wykłady zawierają niezbędną dawkę teorii socjologicznej. W przeważającej części opierają się one jednak na moim kilkunastoletnim doświadczeniu badacza obszarów wiejskich. Dzięki niemu będę mógł opowiedzieć Państwu o praktycznych możliwościach zastosowania przekazywanej wiedzy. Wydaje mi się, że ciekawym i niespotykanym pomysłem jest udostępnianie nagranych wykładów w formie podcastów. Dzięki temu, uczestnicy kursu zyskają swobodę w dostępie do wiedzy – wykładów będzie można słuchać w dowolnym momencie.

Dr Konrad Stępnik

L.p.	Tytuł wykładu	Krótki opis	Termin
1.	Podstawy socjologii wsi. Wieś i obszar wiejski.	Wykład wprowadzi uczestników w świat teorii opisujących przemiany społeczności wiejskich. Kluczem do niego będzie wyjaśnienie różnic między „wsią” a „obszarem wiejskim”. Umiejętne posługiwanie się tymi pojęciami pozwoli nadać naszym wypowiedziom i analizom rangi eksperckości.	21 lutego 2024
2.	Przemiany rolnictwa.	Historia wsi jest nierozdzielnie związana z historią rolnictwa. Wykład pozwoli zrozumieć w jaki sposób jego przemiany wpłynęły na życie społeczności wiejskich. To wiedza niezbędna dla każdego, kto chce działać na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.	28 lutego 2024
3.	Przyszłość rolnictwa. Cyfryzacja i sztuczna inteligencja.	Wykład będzie kontynuacją rozważań nad przemianami rolnictwa. Przedstawię najważniejsze zjawiska, które będą miały wpływ na kształtowanie obszarów wiejskich w najbliższej przyszłości. Szczególnie przydatne będzie przeanalizowanie wpływu nowoczesnych technologii na społeczności wiejskie.	6 marca 2024
4.	Polska wieś w Europie.	Wejście do Unii Europejskiej odmieniło życie mieszkańców wsi. Wspólna Polityka Rolna będzie wpływać na nie także w kolejnych latach. Podczas wykładu omówię historię WPR oraz współczesne kierunki jej w rozwoju.	13 marca 2024
5.	Zrównoważony system żywnościowy.	Produkcja żywności jest nierozdzielnie związana z wsią. Obecnie jednak rynek żywności działa w skali globalnej. Przedstawię podstawowe pojęcia, które pozwolą na jego zrozumienie oraz opiszę przyszłościowe kierunki polityki żywnościowej.	20 marca 2024
6.	Alternatywne sieci żywnościowe.	Dane statystyczne jednoznacznie wskazują, że co roku zwiększa się ilość żywności, którą Polacy kupują w sieciowych supermarketach. Wiele osób podejmuje jednak wysiłki na rzecz zapewnienia nam dostępu do zdrowej, tradycyjnej i lokalnej żywności. Omówię podstawowe zjawiska w tym zakresie. Ich znajomość przyda się osobom, które rozwijają krótkie łańcuchy dostaw żywności.	27 marca 2024

7.	Koncepcje rozwoju obszarów wiejskich.	W czasie wykładu wróć do wcześniejszych rozważań nad przemianami wsi. Tym razem skupię się jednak na planowaniu rozwoju obszarów wiejskich. Omówię mechanizmy, które należy uruchamiać by uzyskiwać pozytywne zmiany na wsi. Wykład będzie przydatny dla osób, które przygotowują i wdrażają dokumenty strategiczne. Wiedza ta umożliwi także bardziej przemyślane tworzenie projektów kierowanych do mieszkańców obszarów wiejskich.	10 kwietnia 2024
8.	Wiejskie organizacje pozarządowe.	Organizacje pozarządowe są niezwykle ważne dla mieszkańców wsi i oddziałują na ich życie w bardziej widoczny sposób niż w przypadku społeczności miejskich. Wykład dostarczy naukowych dowodów na prawdziwość tego twierdzenia. Omówione zostaną także specyficzne cechy wiejskich NGO, które warto uwzględnić w czasie planowania działań do nich kierowanych.	17 kwietnia 2024
9.	Kapitał społeczny w rozwoju obszarów wiejskich.	Jakość kapitału społecznego może mieć decydujący wpływ na przyszłość społeczności wiejskich. Zaprezentuję wyniki ciekawych badań pokazujących, jak kapitał społeczny warunkuje przebieg projektów scalania gruntów. Odwołanie się do tego przykładu pozwoli nam lepiej zrozumieć czym jest kapitał społeczny oraz na nowo odczytać 7 zasad podejścia LEADER, czyli kluczowego instrumentu służącego do jego generowania. Wykład powinien być inspiracją dla osób zastanawiających się nad przyszłością Lokalnych Grup Działania oraz próbujących badać wartość dodaną podejścia LEADER.	24 kwietnia 2024
10.	Rolnictwo społeczne.	Wykład przedstawi koncepcję rolnictwa społecznego, czyli innowacji polegającej na łączeniu działalności rolniczej i usług dla społeczności lokalnych. Omówione zostaną perspektywy wdrażania tego typu innowacji w Polsce.	8 maja 2024
11.	Krajobraz wiejski.	Krajobraz jest zagadnieniem interesującym dla socjologów! To, jak wygląda obecnie wieś jest efektem działań społecznych podejmowanych przez naszych przodków. To temat istotny także dla naszej przyszłości. Konieczne jest takie organizowanie społeczności wiejskich, by kształtowały krajobrazy pomagające radzić sobie z efektami zmian klimatu – suszami, nawałnicami czy spadkiem bioróżnorodności.	15 maja 2024
12.	Socjologia obszarów wiejskich w 90 minut.	W czasie całego cyklu wykładów przedstawiona zostanie ogromna ilość informacji. Ostatni wykład będzie ich podsumowaniem, w czasie którego zostaną streszczone wszystkie wcześniejsze spotkania. Dzięki temu uczestnicy będą mogli spojrzeć na cały materiał z lotu ptaka i zyskać lepszą orientację w ogromie zagadnień składających się na kurs socjologii obszarów wiejskich.	22 maja 2024

Konrad Sypnik